

PAKHUIS DE ZWIJGER

TOT OP DE BODEM

Hoe kunnen we bodemdaling remmen in stad en regio?

Waterschappen AGV x PdZ | 17 oktober | 19.30 uur | Studio

De bodem in grote delen van Nederland zakt, zowel in steden als op het platteland. In stedelijke gebieden komt dit door het gewicht van infrastructuur en bebouwing, terwijl in landelijke gebieden lage waterstanden de oorzaak zijn. In Amsterdam wordt de impact van bodemdaling steeds zichtbaarder, vooral in Noord, waar straten, pleinen, kabels en leidingen worden aangetast. In het omliggende veenweidegebied leidt het langdurig wegpompen van water tot versneld bodemverlies en CO₂-uitstoot. In dit programma bespreken we de uitdagingen en oplossingen met gebruikers en beheerders. Hoe kunnen we de bodemdaling afremmen? Wat kunnen stad en platteland van elkaar leren? Wie en wat is nodig om bodemdaling te remmen? Welke belangen spelen op de verschillende locaties?

DRAAIBOEK

18.00 Sprekersdiner

19.00 Technische doorloop in de zaal

19.30 Start programma

19.30 - 19.35 Introductie door moderator

19.35 - 19.45 Introductie bodemdaling

> door **Gilles Erkens**, geoloog en bodemdalingexpert, Universiteit Utrecht en Deltares.

> Presentatie van max. 10 minuten.

19.45 - 19.55 Bodemdaling in het buitengebied

> met Gilles Erkens, geoloog en bodemdalingexpert, Universiteit Utrecht en Deltares.

Arjan van Rijn, bestuurder Waterschappen AGV

en Egbert de Graaff, melkveehouder

Kernvragen:

> Wat zijn de belangrijkste oorzaken van bodemdaling in het buitengebied?

Wat merkt een melkveehouder en wat heeft de sector nodig?

> Wat zijn oplossingen om bodemdaling tegen te gaan?

19.55 - 20.05 Bodemdaling in de stad

> met Gilles Erkens
en Robert van Cleef, coördinator stedelijk gebied, KBF

Kernvragen:

- > Hoe is de samenwerking met gemeenten, bijvoorbeeld met het platform slappe bodem?
- > We zijn vanavond in Amsterdam waar de historische binnenstad, maar ook delen in de Sluisbuurt en Tuindorp Oostzaan in Noord al te maken hebben met de gevolgen van bodemdaling. Wat is de belangrijkste oorzaak van verzakking in Amsterdam?
- > Welke effecten zijn nu al merkbaar? Moeten inwoners van de stad zich zorgen gaan maken? Wat betekent dit voor de huizen waar ze in wonen?
- > Het klimaat verandert, dus we zullen vaker te maken krijgen met hevige buien en langere droge periodes. Wat kunnen we doen om bodemdaling in de stad te remmen? Of wat kunnen we doen om ons voor te bereiden op de gevolgen?

20.05 - 20.10 Vragen publiek

20.10 - 20.29 Oplossingen en samenwerken

- > met Arjan van Rijn is bestuurders bij Waterschappen AGV. Hij ziet bodemdaling als een van de grootste problemen voor de komende jaren.
- > en Yasmine El Ksaihi is stadsdeelbestuurder in Amsterdam Noord. In haar portefeuille onder andere water, verkeer en vervoer en openbare ruimte. Een combinatie waar bodemdaling sterk in naar voren komt.

Kernvragen:

- > Wat zijn volgens jullie de belangrijkste dingen die we over bodemdaling hebben geleerd de afgelopen jaren? Welke kennis ontbreekt nog?
- > Welke belangen spelen mee in de stad en in de regio?
- > Is het mogelijk om samen te werken op dossier bodemdaling (of liggen de situaties en oplossingsrichtingen te ver uit elkaar)? Zo ja, op welke manier?

Specifieke vragen:

- > Arjen, wat kan Waterschappen Amstel, Gooi & Vecht doen om bodemdaling te remmen?
- > Arjen, zijn we te laat gestart met het nemen van maatregelen?

> Yasmine, in delen van Noord en ook in de binnenstad wordt bodemdaling steeds zichtbaarder. Wie is verantwoordelijk voor het oplossen van deze problemen?

> Yasmine, wat kan de gemeente doen om bodemdaling te remmen?

> De gemeente ontdekte in 2022 dat de bodem hier in 30 jaar niet de gebruikelijke 20 centimeter, maar 50 tot 80 centimeter daalt. Dit is 2,5 tot 4 keer zoveel. Is dit nieuwe informatie in het bodemdalingonderzoek?

20.29 - 20.30 Afronding voor AT5

20.30 - 20.50 Nagesprek met de zaal

20.50 - 20.55 Afronding